

A Kúria végzése

Az ügy száma: Kpk. IV. 39.340/2022/3.

A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt előadó bíró, Dr. Farkas Attila bíró

A kérelmező: hivatalból

Az ügy tárgya: a Kúria Pfv.IV.20.741/2020/5. sorszámú ítéletének, valamint a Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.21.188/2019/5. számú ítéletének – az Alkotmánybíróság IV/4120-16/2021. ügyszámú határozata által történő – megsemmisítését követő eljárás meghatározása

Az Alkotmánybíróság határozatának száma: IV/4120-16/2021. ügyszámú határozat

Rendelkező rész

A Kúria az Alkotmánybíróság IV/4120-16/2021. ügyszámú határozata alapján elrendeli, hogy a Fővárosi Ítéltábla 32.Pf. tanácsa a fellebbezési kérelem tárgyában hozzon új határozatot.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az ügy alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes Kész Zoltán országgyűlési képviselő egyéni jelöltként, az alperes dr. Budai Gyula országgyűlési képviselő listás jelöltként indultak a 2018. évi általános országgyűlési választásokon. A perbeli közlés idején dr. Czeglédi Csaba ellen költségvetési csalás és gazdasági csalás gyanúja miatt büntetőeljárás volt folyamatban. A vele szemben folytatott büntetőeljárás 2019. áprilisában időlegesen megszűnt, mert képviselőjelöltként mentelmi jog illette meg.

[2] Az alperes 2018. április 4. napján Veszprémben tartott sajtótájékoztatót, amelyen felhívta Kész Zoltánt, hogy válaszoljon, hol van az a pénz, amelyet Czeglédi Csaba, szocialista politikustól kapott a 2014-es választási kampányának finanszírozására. Azt is nyilatkozta, hogy egyre nyilvánvalóbb, hogy az április 8-i országgyűlési választásokon függetlenként induló Czeglédi Csaba és „bűnszervezete” támogatja baloldali és „álfüggetlen” jelöltek kampányát, köztük Kész Zoltánét is, akinek ötvenmillió forintot adott erre a célra. Hangsúlyozta, a kérdés az, hogy hol van ez a pénz, mire használta fel ezt az összeget az április 8-ai országgyűlési választásokon független jelöltként induló Kész Zoltán. Azt is nyilatkozta: felmerül a kérdés, hogy Kész Zoltán egyeztetett-e Gyurcsány Ferencel, a Demokratikus Koalíció elnökével, valamint az MSZP vezetésével kampánya

finanszírozásával kapcsolatban. Hozzátette, hogy két egymástól független tanú állítása szerint, a jelenleg is előzetes letartóztatásban lévő Czegléd Csaba pénzzel támogatta Kész Zoltán kampányát, az érdekeltségébe tartozó Zrt. által foglalkoztatott diákok pedig munkájukkal segítették a kampányt.

[3] Az alperes sajtótájékoztatóját a TV2 „Tények” című hírműsora 2018. április 14-én bemutatta, arról a Blikk.hu internetes hírportál „Hol van a pénz? Összebalhézott Budai Gyula és Kész Zoltán” című cikkében is beszámolt. A fidesz.hu weboldal közlése szerint az alperes 2018. március 7. napján is tartott sajtótájékoztatót, ahol azt közölte, hogy a felperes kampányát dr. Czegléd Csaba finanszírozta, szervezte, és – fotóval illusztrálva – felhívta a figyelmet arra, hogy Kész Zoltán és Czegléd Csaba Veszprém egyik éttermében a 2015-ös időközi választás napján együtt ebédeltek.

[4] A felperes keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jó hírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy a 2018. április 4-i sajtótájékoztatón valótlanul állította, hogy dr. Czegléd Csaba ötvenmillió forintot adott a kampányára és az érdekeltségébe tartozó Zrt. által foglalkoztatott diákok munkájukkal segítették a kampányát, továbbá valótlanul állította a 2018. március 7-én tartott sajtótájékoztatón, hogy az általa felmutatott fotón ő Czegléd Csabával ebédel. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, valamint kérte elégtétel adására, egymillió forint sérelemdíj, és a perköltség megfizetésére kötelezni. A felperes másodlagos kereseti kérelmében annak a megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a becsületét a 2018. április 4-én tartott sajtótájékoztatón jogsértő vélemény közlésével.

[5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és a felperest a perköltség megfizetésére, valamint az illeték megtérítésére kötelezte. Az indoklása szerint az alperes nyilatkozataiban politikai véleményét fogalmazta meg, amelyet a sajtóból nyert információkra alapított. Mérlegelése során jelentőséget tulajdonított annak, hogy az alperes a politikai véleményét a kampány véghajrájában fejtette ki, amikor a leginkább helye van a politikai programokról és a jelöltek alkalmasságáról szóló vélemény akár túlzó, felfokozott megfogalmazásának. Az elsőfokú bíróság továbbá megállapította, hogy a korábbi, 2018. március 7. napján tartott sajtótájékoztatón felmutatott fotó sem a felperes jó hírnevét, sem a becsületét nem sértette meg.

[6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2018. április 4. napján tartott sajtótájékoztatón elhangzott azon valótlan állításaival, hogy dr. Czegléd Csaba ötvenmillió forintot adott Kész Zoltán kampányára, illetve, hogy a Czegléd Csaba érdekeltségébe tartozó Zrt. által foglalkoztatott diákok segítették Kész Zoltán kampányát. Megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal is, hogy a 2018. március 7. napján tartott sajtótájékoztatón valótlanul állította, hogy az általa felmutatott fotón dr. Czegléd Csabával Kész Zoltán ebédel. Az alperest a 2018. április 4-én elhangzottakkal kapcsolatban eltiltotta a további jogsértéstől, elégtétel adására és 500.000 forint sérelemdíj fizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, rendelkezett a perköltség, valamint az illeték viseléséről.

[7] A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes közléseit tényként állította, azok valóságtartalma a bizonyíthatósági teszt alapján ellenőrizhető. Az alperes a tények valóságtartalmát azonban nem bizonyította, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, az érvelésében pusztán arra hivatkozott, hogy véleményét sajtóértesülésekre alapította, amely kifejezőmódjában nem volt bántó. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat (sajtóinformációkat) akként értékelte, hogy azok az alperes állításait nem támasztják alá. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal a másodlagos kereseti

kérelem elutasításával kapcsolatban. A sérelmezett közlések nem vélemények, hanem valótlan tényállítások voltak, ezért a felperes becsület védelméhez fűződő személyiségi joga nem sérülhetett.

[8] A másodfokú bíróság a véleménynyilvánítás szabadságának határait a választási kampányra tekintettel tágító 3240/2019. (X. 17.) AB határozatával kapcsolatban kifejtette, hogy a választási kampány szabadságát védő alkotmánybírósági gyakorlat nem azt jelenti, hogy a jelöltek bármilyen valótlan információt terjeszthetnek egymásról. Éppen ellenkezőleg, megállapítható a közlő valótlan tények állítása miatti felelőssége, ha a közléseknek még választási kampány idején sem lehet az érintett választási politikájára, alkalmasságára vonatkoztatható jelentéstartalmat tulajdonítani. A másodfokú bíróság szerint, az alperes tényállításai ennek feleltethetők meg, nyilatkozatait az motiválta, hogy a választási véghajrában a felperest kedvezőtlen színben tüntesse fel, a belé vetett közbizalmat megrendítse.

[9] Az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Hozzátette, a kialakult bírói gyakorlattal összhangban az elhangzott tényállítások akkor értékelhetők a választási kampány részeként, ha a megfogalmazásoknak legalább „vékony ténybeli alapja van.” Az alperes annak ellenére nem igazolt ilyen ténybeli alapot, hogy a bizonyítási kötelezettség a PK. 14. számú állásfoglalás alapján őt terhelte volna. A jogerős ítélet helyesen vizsgálta, hogy a kifogásolt közlések milyen „üzenetet” hordoznak a választók felé és pontosan ezt az üzenetet találta jogsértőnek. A kifogásolt állítások ugyanis azt közvetítették, hogy a felperes bűncselekménnyel gyanúsított személytől pénzügyit támogatást fogadott el. A Kúria hangsúlyozta, hogy még a választási kampány felfokozott hevében sem támogatható az olyan gyakorlat kialakítása, amely megengedi, hogy a nem ellenőrzött sajtótermékekre hivatkozással bizonyított tényként kerüljön közlése valamilyen bűncselekmény elkövetésére vagy azzal gyanúsított személlyel való kapcsolattartásra utaló közlés.

[10] A Kúria ítéletével szemben az alperes – az Alkotmánybíróság előtti eljárásban indítványozó – terjesztett elő alkotmányjogi panaszt. Arra hivatkozott, hogy a Kúria az Alaptörvény több rendelkezését hibásan értelmezte, ezáltal sérült a véleménynyilvánításhoz való joga.

Az Alkotmánybíróság határozata

[11] Az Alkotmánybíróság a sérelmezett közlésekkel kapcsolatban kiemelte, hogy azok kampányidőszakban hangoztak el, politikai vitának minősültek, a közügyeket és a jelöltek alkalmasságát érintették. Az Alkotmánybíróság az indítványozó három állítását vizsgálta: a két politikus egymással kapcsolatban állt, az egyik a másik kampányát pénzzel támogatta, amely pénzzel az alapügy felperese nem számolt el, illetve azt, hogy az állítólagosan pénzt adó politikus bünszervezetet tart fenn. A három állítással összefüggésben az Alkotmánybíróságnak abban kellett döntenie, hogy tényállításoknak minősülnek és azokra tisztán a bizonyíthatósági teszt az irányadó vagy tartalmaznak véleménynyilvánítási elemet, amit a kampányidőszakra tekintettel politikai véleményként kell értékelni.

[12] Megállapította, hogy a két politikus közti kapcsolat tényszerűségét az eljáró bíróságok vizsgálták, annak valódiságát igazoltak találták, ezért a bizonyíthatósági teszt alapján megengedhető volt az erre irányuló kijelentés. Az indítványozó azon állítása, hogy az alapügy felperesével összefüggésbe hozott politikus bünszervezetet tart fenn a politikusok közti vitában megjelenő túlzó, de általánosító kifejezés volt. Az általánosító, leegyszerűsítő mondat önmagában értékítéletnek tekintendő, figyelemmel arra, hogy az érintett politikussal szemben nem először indult bünvádi eljárás. Ezen túlmenően az indítványozó nem állította, hogy a felperes a bünszervezet tagja lenne, az esetlegesen levonható ellentétes következtetés miatt a vonatkozó közlés nem tekinthető tényállításnak. Az anyagi juttatással összefüggésben tett

kijelentés értékítéletnek minősül önmagában azért, mert a jelölt közéleti hitelességének, és függetlenségének megkérdőjelezésére irányult. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy a választási kampány szabad folyását védő gyakorlata nem jelenti azt, hogy a jelöltek bármilyen valótlan információt, állítást terjeszthetnek egymásról. Amennyiben a kijelentéseknek észszerűen még a kampány körülményei között sem tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a választók az érintett múlt- vagy jövőbeli politikájára vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként értelmezik, akkor helye lehet a közlő felelősségre vonásának.

[13] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria Pfv.IV.20.741/2020/5. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.21.188/2019/5. számú ítélete az indítványozó sajtótájékoztatóján elhangzott kijelentéseket nem az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésével összhangban ítélte meg, ezért azokat megsemmisítette.

A döntés indoklása

[14] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ha az Alkotmánybíróság megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét és a bírósági határozatot megsemmisíti, az alkotmányjogi panaszorvoslásának eljárési eszközét – az Alkotmánybíróság határozata alapján és a vonatkozóeljárési szabályok megfelelő alkalmazásával – a Kúria állapítja meg.

[15] A Pp. 427. § (2) bekezdés c) pontja szerint a Kúria az alkotmányjogi panasz orvoslása érdekében – ha az Alkotmánybíróság a bíróság határozatát megsemmisítette – az Alkotmánybíróság határozatából következően az első vagy a másodfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, vagy a felülvizsgálati kérelem tárgyában új határozat hozatalát rendeli el. A Pp. 428. § (2) bekezdése szerint ebben az esetben az eljáráshivatalból indul, s a Pp. 428. § (1) bekezdése alapján a Kúria soron kívül jár el.

[16] A fentiekre tekintettel a Kúria elrendelte, hogy a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés tárgyában hozzon új határozatot. Az új eljárásra a Kúria azt az iránymutatást adja, hogy az Alkotmánybíróság IV/4120-16/2021. számú határozata szerint a sérelmezett közlések részben igazolt tényállítást részben az Alaptörvény IX. cikke (1) bekezdésének oltalma alatt álló véleménynyilvánítási elemeket tartalmaznak.

Záró rész

[17] A döntés elleni jogorvoslatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.
Budapest, 2022. április 11.

Dr. Kalas Tibor s.k. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő